

Regeringskansliet
Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

ku.registrator@regeringskansliet.se

Betänkandet Palett för ett stärkt civilsamhälle (SOU 2016:13)

(dnr 820-13979-2016)

Länsstyrelsen i Västra Götalands län yttrar sig över betänkandet *Palett för ett stärkt civilsamhälle* (SOU 2016:13) från Utredningen för ett stärkt civilsamhälle.

Sammanfattning och övergripande synpunkter

Länsstyrelsen i Västra Götalands län bedömer att flera delar av betänkandet hamnar utanför Länsstyrelsens ansvarsområde och kan därför inte som myndighet ta ställning till utredningen i sin helhet. Länsstyrelsen i Västra Götalands län har valt att begränsa yttrandet till de förslag som ingår i kapitel 4 och 5 vilka har särskild koppling till Länsstyrelsens uppgifter inom området integration och nyanländas etablering i samhället.

Länsstyrelsen delar utredningens övergripande analys och utgångspunkt att det civila samhället utgör en demokratisk grundstomme i vårt samhälle med specifika värden. Kunskapsbristen om civilsamhällets roll och mervärde inom det offentliga försvårar och skapar hinder för det civila samhällets möjligheter att genomföra långsiktiga och hållbara verksamheter. Det är därför viktigt att öka den offentliga sektorns kunskap om civilsamhället samt att sprida goda exempel och modeller för samverkan. Det civila samhället och det offentliga ska kunna mötas som jämlika parter och lära sig av varandras roller och arbetssätt.

Länsstyrelsen är i stort positiv till de delar av betänkandet som Länsstyrelsen valt att lämna synpunkter på. Länsstyrelsen vill lyfta fram vikten av mångfald i metodiken kring hur en samverkan med den civila sektorn kan gå till. I betänkandet saknas en bild beskrivningar av de formaliserade samarbeten på kommunal och regional nivå som inte bedrivs som Idéburet offentligt partnerskap (IOP). Länsstyrelsen vill också betona samverkan med civila samhället som ett horisontellt målarbete som bör genomsyra samtliga av myndighetens uppdragsområden.

Länsstyrelsen saknar i betänkandet även en problematisering av civila samhället som begrepp, en sektor som består av både demokratiskt och ickedemokratiskt förankrade organisationer. Länsstyrelsen vill också uppmärksamma att ett främjande och stärkande av civila samhällets verksamheter inte får ske på bekostnad av respekten för mänskliga rättigheter och den enskildes rätt till skydd. I exempelvis kapitel 6, där Idéburet Offentligt Partnerskap beskrivs som ett gott exempel i samband med kvinnojourernas arbete, saknas tillräcklig beskrivning av metoder för kvalitetssäkring av aktuella organisationers kapacitet att leva upp till kraven enligt socialtjänstlagen. Länsstyrelsen vill särskilt betona vikten av att offentlig sektor i ett IOP-avtal med en idéburen aktör försäkras om att vederbörande lever upp till de krav som anges i Socialtjänstlagen.

Kapitel 4 - Förslag för att värna och stärka det civila samhällets roll i demokratin och samhället

4.1.4 Att företräda en grupp – civilsamhället som röstbärare och opinionsbildare

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget att det offentliga Sverige på statlig, regional och lokal nivå ska fortsätta att värna civilsamhällets självständighet i dess röstbärarroll. Det civila bör inte inkorporeras i det offentliga utan ska även fortsättningsvis stärkas i sin egen unika roll. Utredarens förslag är att statliga myndigheter årligen ska rapportera de kontakter och samråd som myndigheten har haft med det civila samhället. Länsstyrelsen anser att de kontakter som tas med civilsamhället bör ses som ett horisontellt uppdrag. Dokumentation av kontakter eller möten med civilsamhället ska ske där det är relevant för uppdraget.

4.1.5 Vikten av strukturer för dialog och inflytande

Länsstyrelsen delar utredningens bedömning att överenskommelseprocesser och andra modeller för strukturerade samtal bör användas för samverkan med det civila samhällets organisationer lokalt och regionalt. Det har dock visat sig att det civila samhället förväntar sig praktisk verksamhet. Det är därför av vikt att vid varje samarbete fokusera på förväntat resultat snarare än form och specifika mallar. Länsstyrelsen saknar i betänkandet en inventering av goda exempel på de olika samverkansmodeller som finns i landet.

4.2.1 Kunskapsbrist hos det offentliga

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget att Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor uppdras att genomföra kompetenshöjande insatser riktad till offentliga aktörer i frågor som rör civilsamhället. Länsstyrelsen föreslår att detta kan ske åt bägge håll då det offentliga och civila samhället har olika verklighetsbilder. Även det civila samhället behöver få kunskap om det offentliga och lära sig om de verktyg och modeller för samverkan som finns. Kompetens- och kunskapshöjande insatser är ett första steg.

4.3.2 Mångfald inom organisationerna

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget att uppdra åt Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor att utreda varför vissa samhällsgrupper sällan eller aldrig deltar i civilsamhällets organisationer. MUCF ges även i uppdrag att arrangera konferenser om mångfaldsfrågor samt att fördela bidrag till satsningar som främjar en ökad mångfald. Länsstyrelsen vill i sammanhanget uppmärksamma länsstyrelsernas gemensamma informationsportal www.informationsverige.se - en webbplats med samhällsinformation för nyanlända på tio språk. Där finns det civila samhällets insatser i landet samt information om fritid- och föreningsliv presenterat på flera sidor.

4.3.4 Ökad social sammanhållning

Länsstyrelsen tillstyrker utredarens förslag att tillsätta en statlig delegation med uppdrag att i nära samverkan med civilsamhällets organisationer och berörda kommuner etablera långsiktiga lokala plattformar för det civila samhället i socioekonomiskt utsatta bostadsområden. Den långsiktiga satsning som utredaren föreslår är angelägen och intressant för Länsstyrelsen att följa och bevaka utifrån ett regionalt perspektiv. Länsstyrelsen i Västra Götalands län framhåller vikten av att involvera civilsamhället och nyckelpersoner som bor och verkar i dessa stadsdelar. Länsstyrelsen har inom sitt uppdrag urban utveckling sett hur de uppväxtvillkor och livsvillkor som präglar vissa socioekonomiskt missgynnade stadsdelar påverkar både människors känsla av delaktighet och faktiska möjlighet att påverka.

Kapitel 5 Förslag för att underlätta civilsamhällets verksamhet

5.1.2 Bristande kunskap om det civila samhället Utredaren föreslår att ett tillägg görs i bestämmelsen i myndighetsförordningen om myndigheters skyldighet att samarbeta med varandra och med andra, så att det anges att samarbetet med andra även ska

omfatta det civila samhällets organisationer när det är relevant för genomförandet av myndighetens uppdrag. Länsstyrelsen tillstyrker förslaget och föreslår att redovisningen av samarbetet som utredningen föreslår görs i samband med rapporteringen av relevanta uppdrag.

5.2.7 Civilsamhällets deltagande i mottagande av asylsökande

Länsstyrelsen instämmer i utredningens bedömning att regeringen bör överväga åtgärder som underlättar för det civila samhällets organisationer att långsiktigt bidra till verksamheter som gör väntan på beslut om uppehållstillstånd meningsfull och förbättrar möjligheten till snabbare etablering i samhället, t.ex. svenskundervisning och sociala mötesplatser. Civilsamhällets insatser i mottagandet av asylsökande är oerhört betydelsefullt för mottagande och etablering i landets kommuner. Att som asylsökande komma in i socialt nätverk och hitta sysselsättning är en nyckelfråga. Viktigt att betona även i detta sammanhang är aktörernas skyldighet att försäkra att individernas integritet inte kränks och skadas.

Detta yttrande har beslutats av länsöverdirektören Lisbeth Schultze, efter föredragning av utvecklare inom social hållbarhet Ann Hansson. I den slutliga handläggningen har även enhetschef Talieh Ashjari samt jämställdhetsutvecklare Katarina Björkgren medverkat.

Lisbeth Schultze

Ann Hansson

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Kopia: ku.remissvar@regeringskansliet.se